

Ενημερωτικό δελτίο κρατικών ενισχύσεων - Τεύχος 1/2017

Σύνταξη: Ε. Μουαμελετζή, ΔΝ, Δικηγόρος, Διευθύντρια Ερευνών ΚΔΕΟΔ, Συντονίστρια ΜοΚΕ
Επιμέλεια ύλης: Αικ. Δ. Σγουρίδου, Δικηγόρος, Στέλεχος ΜοΚΕ – Χρ. Κ. Σαραντίδου, Δικηγόρος, Στέλεχος ΜοΚΕ

Έγκριση τριών γαλλικών καθεστώτων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ – SA.40349, SA.41528 & SA.46259

- Έγκριση τριών γαλλικών καθεστώτων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ
- ΥΓΟΣ για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας - Μάλτα
- ΥΓΟΣ για μέσα μαζικής μεταφοράς στην Περιφέρεια Ίλ-ντε-Φρανς
- Έγκριση Γερμανικού καθεστώτος για ανάπτυξη υποδομών για τα πράσινα οχήματα
- Γερμανικά μέτρα για αεροδρόμια & αερομεταφορές που δεν είναι κρατικές ενισχύσεις
- Παράταση ρουμανικού καθεστώτος ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων
- Παραπομπή της Ισπανίας στο ΔΕΕ λόγω μη εκτέλεσης απόφασης ανάκτησης
- Έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης γαλλικής προβληματικής εταιρείας
- Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ για κρατικές ενισχύσεις

Γαλλία – ενίσχυση παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ – Κατευθυντήριες Γραμμές για κρατικές ενισχύσεις για το περιβάλλον 2008 – Κατευθυντήριες Γραμμές για κρατικές ενισχύσεις για το περιβάλλον και την ενέργεια 2014 – feed-in tariff – feed-in premium – διαγωνιστική διαδικασία

Η Επιτροπή ενέκρινε τρία γαλλικά καθεστώτα ενίσχυσης της παραγωγής ηλεκτρισμού με τη χρήση ηλιακής και υδάτινης ενέργειας, καθώς έκρινε ότι συνάδουν με τις Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος 2008-2014 και τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας 2014-2020.

Τα δύο καθεστώτα, που αφορούν στην παραγωγή ηλεκτρισμού με τη χρήση ηλιακής ενέργειας, έχουν ετήσιο προϋπολογισμό που ανέρχεται αθροιστικά σε € 439 εκατ. (και σε € 8,8 δις για όλη την περίοδο των 20 ετών), ενώ το καθεστώς που αφορά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδάτινη ενέργεια έχει ετή-

σιο προϋπολογισμό € 25 εκατ. (και € 500 εκατ. για όλη την περίοδο των 20 ετών). Τα τρία καθεστώτα θα συντελέσουν στην επίτευξη του στόχου για παραγωγή μέχρι το 2020 του 23% της απαιτούμενης ενέργειας από ΑΠΕ στη Γαλλία.

Τα εγκεκριμένα καθεστώτα αφορούν ειδικότερα:

- Ένα καθεστώς για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ηλιακής, το οποίο προβλέπει την καταβολή μιας σταθερής εγγυημένης τιμής (feed-in tariff) στους παραγωγούς με μικρότερη από 100 kW εγκατεστημένη ισχύ σε οικιακές ή βιομηχανικές στέγες. Το

καθεστώς αυτό θα συντελέσει στη δημιουργία περίπου 1500 MW επιπλέον δυναμικότητας από ηλιακή ενέργεια.

- Ένα καθεστώς ενίσχυσης για μεγαλύτερες ηλιακές εγκαταστάσεις (με εγκατεστημένη ισχύ μεταξύ 100 και 250 kW καθώς και με εγκατεστημένη ισχύ άνω των 250 kW), το οποίο προβλέπει την παροχή σταθερής εγγυημένης τιμής για περίοδο άνω των 20 ετών. Οι γαλλικές αρχές επέλεξαν τους δικαιούχους αυτού του καθεστώτος κατόπιν διαγωνιστικών διαδικασιών που έλαβαν χώρα μεταξύ του Ιουλίου του 2011 και του Μαρτίου του 2013. Το κα-

θεστώσ θα προσδώσει στο σύστημα περίπου 1100 MW επιπλέον δυναμικότητας από ηλιακή ενέργεια.

- Ένα καθεστώς ενίσχυσης των υδροηλεκτρικών σταθμών, το οποίο θα ενισχύσει νέους σταθμούς συνολικής εγκατεστημένης ισχύος έως 60 MW. Οι δικαιούχοι θα επιλεγούν κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας. Οι σταθμοί με δυναμικότητα μικρότερη των 500 kW μπορούν να λαμβάνουν σταθερή εγγυημένη τιμή, ενώ οι μεγαλύτερες εγκαταστάσεις θα λαμβάνουν την ενίσχυση με τη μορφή συμπληρωματικού ποσού ή προσαύξησης επί

της αγοραίας τιμής (feed-in premium), η οποία θα κυμαίνεται ανάλογα με την αγοραία τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Επιτροπή έκρινε ότι και τα τρία καθεστώτα συνάδουν με τις Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος 2008-2014 και τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας 2014-2020, καθώς οι κρατικοί πόροι που χρησιμοποιούνται είναι περιορισμένοι και δεν υφίσταται περίπτωση υπε-

ραντιστάθμισης. Περαιτέρω, τα υπό κρίση καθεστώτα θα συντελέσουν στην αύξηση του ποσοστού ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ, σύμφωνα και με τους περιβαλλοντικούς στόχους της Ε.Ε., ενώ περιορίζονται στο ελάχιστο οι στρεβλώσεις που προκαλούνται στον ανταγωνισμό.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-260_en.htm

ΥΓΟΣ για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, Μάλτα – SA.45779

Μάλτα – ενίσχυση προς φορέα διαχείρισης σταθμού υδροποιημένου αερίου και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – ΥΓΟΣ – διαγωνιστική διαδικασία – ανεπάρκεια αγοράς

Τον Ιούνιο του 2016, οι αρχές της Μάλτας κοινοποίησαν στην Επιτροπή σχέδιο μέτρου ενίσχυσης με δικαιούχο τον φορέα διαχείρισης του σταθμού υδροποιημένου αερίου και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Delimara. Το εν λόγω μέτρο αφορά την κατασκευή μίας “επιπλέουσας” μονάδας αποθήκευσης υδροποιημένου φυσικού αερίου, καθώς και ενός σταθμού παραγωγής ενέργειας συνδυσασμένου κύκλου με φυσικό αέριο. Η μονάδα αποθήκευσης θα προμηθεύει με αέριο τόσο τον νέο σταθμό όσο και έναν υφιστάμενο.

Το έργο αυτό, που θα αντικαταστήσει σε κάποιον βαθμό τις υφιστάμενες υποδομές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη Μάλτα, από-

σκοπεί να μειώσει τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, να περιορίσει τις αρνητικές επιπτώσεις της παραγωγής ενέργειας στο περιβάλλον και να διασφαλίσει την επάρκεια αποθέματος ηλεκτρικής ενέργειας διευρύνοντας το ενεργειακό μείγμα.

Η εξεταζόμενη ενίσχυση θα ευνοήσει την εταιρεία Electrogas Malta Limited, που είναι ο φορέας υλοποίησης και διαχειριστής του έργου. Η συγκεκριμένη εταιρεία επελέγη κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας που διοργάνωσε η Enemalta, η δημόσια εταιρεία παραγωγής, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στη Μάλτα. Η Electrogas Malta θα είναι επιφορτισμένη με παροχή ΥΓΟΣ και, συγκεκριμένα με την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου προς την Enemalta, δυνάμει σχετικής συμβάσεως, συνολικής διάρκειας 18 ετών. Η σχεδιαζόμενη ενίσχυση θα χορηγείται με τη μορφή αντίστοιχων καταβο-

λών από την Enemalta, οι οποίες θα παρέχουν πλεονέκτημα στην Electrogas, καθώς θα της εξασφαλίζουν ορισμένο συντελεστή απόδοσης και σταθερή ροή εσόδων. Όμως, η Επιτροπή έκρινε ότι ο συντελεστής απόδοσης για την Electrogas δεν διαφέρει από αυτόν άλλων, παρόμοιων έργων και για τον λόγο αυτόν κατέληξε ότι δεν συντρέχει περίπτωση υπεραντιστάθμισης για τις παρεχόμενες από την Electrogas υπηρεσίες. Εξάλλου, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Μάλτας δεν μπορεί να παράσχει παρόμοια υπηρεσία σε ικανοποιητικό βαθμό, λόγω του ιδιαίτερου μικρού μεγέθους της και του γεγονότος ότι εξυπηρετεί μια απομονωμένη νησιωτική περιοχή.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-43_en.htm

ΥΓΟΣ για μέσα μαζικής μεταφοράς στην Περιφέρεια Ίλ-ντε-Φρανς — SA.26763

Γαλλία – ενίσχυση για επιβατικές μεταφορές με λεωφορεία στην Ίλ-ντε-Φρανς – αγορά νέου στόλου κι εξοπλισμού – επενδυτικές επιδοτήσεις – ΥΓΟΣ – αποζημίωση μόνο για το επιπλέον κόστος

Τον Μάρτιο του 2014, κατόπιν καταγγελίας, η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας για τη χορήγηση ενίσχυσης σε φορείς μέσων μαζικής μεταφοράς με λεωφορεία στην Περιφέρεια Ίλ-ντε-Φρανς της Γαλλίας κατά την περίοδο 1994–2008. Συγκεκριμένα, η Περιφέρεια της Ίλ-ντε-Φρανς χορηγούσε οικονομική ενίσχυση για τη βελτίωση των συγκοινωνιών στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι είχαν συνάψει σχετικές συμβάσεις με ιδιώτες. Εν συνεχεία, οι ενισχύ-

σεις αποδίδονταν από τις τοπικές αρχές στους ιδιώτες, οι οποίοι τις χρησιμοποιούσαν για αγορά νέου στόλου και εξοπλισμού.

Κατόπιν της σχετικής έρευνας, η Επιτροπή κατέληξε ότι οι υπό κρίση ενισχύσεις, που χορηγήθηκαν αρχικά ως επενδυτικές επιδοτήσεις και έπειτα οι ίδιες ως αποζημίωση για την παροχή ΥΓΟΣ, συνάδουν με τους σχετικούς ενωσιακούς κανόνες, καθώς συνέβαλαν στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών μαζικής μεταφοράς στην Ίλ-ντε-Φρανς, χωρίς να θίγουν υπέρμετρα τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά.

Από τη στιγμή, μάλιστα, που πρόκειται για υπηρεσίες που συνδέονται με το δημόσιο συμφέρον, η Επιτροπή

έκρινε ότι, σύμφωνα και με τους κανόνες για την παροχή ΥΓΟΣ στον τομέα των επιβατικών μεταφορών (Κανονισμός 1370/2007), οι υπό κρίση ενισχύσεις προορίζονται να αποζημιώσουν τους φορείς που παρέχουν τις υπηρεσίες μαζικής μεταφοράς με λεωφορεία για το επιπλέον κόστος που επωμίζονται αυτοί λόγω της υποχρέωσης παροχής των υπηρεσιών αυτών. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται υπεραντιστάθμιση προς όφελος των δικαιούχων αυτών.

http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-17-204_en.htm?locale=FR

Έγκριση Γερμανικού καθεστώτος για ανάπτυξη υποδομών για τα πράσινα οχήματα — SA.46574

Γερμανία – καθεστώς για την ανάπτυξη δικτύου υποδομής για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων – εγκατάσταση νέων σταθμών – επέκταση υφιστάμενων υποδομών – διαγωνιστική διαδικασία – τόνωση επενδύσεων – διάδοση χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων – 107 § 3 γ' ΣΛΕΕ

Τον Οκτώβριο του 2016, οι γερμανικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή καθεστώς για την ανάπτυξη σε ολόκληρη τη χώρα δικτύου υποδομής για τη φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων. Το καθεστώς, το οποίο αναμένεται να έχει συνολικό κόστος € 300 εκατ. για περίοδο τεσσάρων ετών, προωθεί την εγκατάσταση νέων, ψη-

λών προδιαγραφών σταθμών ταχείας φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς και την επέκταση των υφιστάμενων υποδομών. Το καθεστώς είναι ανοικτό σε όλους τους χρήστες, περιλαμβανομένων επιχειρήσεων, ιδιωτών και τοπικών αρχών, ενώ η ενίσχυση θα χορηγείται προοδευτικά, μέσω μιας ανοικτής και διαφανούς διαγωνιστικής διαδικασίας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ηλεκτρική ενέργεια για τη φόρτιση των οχημάτων να προέρχεται από ΑΠΕ.

Η Επιτροπή έκρινε ότι το καθεστώς θα ενθαρρύνει σημαντικά τη χρήση ηλεκτρικών οχημάτων και θα

συμβάλλει έτσι στην επίτευξη των κοινών στόχων της μείωσης των εκπομπών και της βελτίωσης της ποιότητας του αέρα. Παράλληλα, το καθεστώς θα ενισχύσει την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών, ιδίως σε ό,τι αφορά στην ταχύτερη ανάπτυξη εναλλακτικών καυσίμων χαμηλών εκπομπών για τις μεταφορές και τη συμβολή στο πρόγραμμα απεξάρτησης από τον άνθρακα.

Επιπρόσθετα, το καθεστώς αναμένεται να τονώσει τις επενδύσεις σε μία αγορά, η οποία χρειάζεται κίνητρα, για να λειτουργήσει. Η Επιτροπή αναμένει ότι η οικονομική ενίσχυση για την κα-

τασκευή σταθμών φόρτισης θα δημιουργήσει τις συνθήκες για την περαιτέρω εξάπλωσή τους, χωρίς την παροχή άλλης ενίσχυσης στο μέλλον. Ακόμη, θα προωθήσει τη χρήση ηλεκτρικών οχημάτων όχι μόνον στους γερμανικούς, αλλά και τους ευρωπαϊκούς δρόμους.

Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή κατέληξε ότι το καθεστώς συνάδει με τους ενωσιακούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (άρθρο 107 § 3 γ' ΣΛΕΕ), σύμφωνα με τους οποίους επιτρέπεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η χορηγούμενη ενίσχυση να διευκολύ-

νει την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων προς το κοινό συμφέρον.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-266_en.htm

Γερμανικά μέτρα για αεροδρόμια & αερομεταφορείς που δεν είναι κρατικές ενισχύσεις – SA.21877, SA.27585 & SA.31149

Γερμανία - χρηματοδότηση αεροδρομίου Lübeck και Ryanair - Κατευθυντήριες Γραμμές για κρατικές ενισχύσεις σε αερολιμένες και αερομεταφορείς - επαναπρόκτηση μετοχών αεροδρομίου σε συνθήκες αγοράς - παύση κύριας οικονομικής δραστηριότητας - συμφωνία για χρεώσεις αεροδρομίου και ρυθμίσεις μάρκετινγκ αποδεκτή από ιδιώτη

ρα σε συνθήκες αγοράς και, για τον λόγο αυτόν, δεν εμπεριείχε κρατική ενίσχυση.

Σε σχέση, δε, με τα μέτρα χρηματοδότησης προς το αεροδρόμιο του Lübeck, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι δεν υπόκεινται πλέον στους ενωσιακούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, από τη στιγμή που το αεροδρόμιο του Lübeck έχει πάψει την κύρια οικονομική του δραστηριότητα και δεν λειτουργούν πλέον τακτικές πτήσεις ή πτήσεις charter από και προς αυτό. Επιπλέον, οι χρεώσεις για τις υπηρεσίες αποπάγωσης και οι χρεώσεις αεροδρομίου επιβάλλονταν σε όλες τις αεροπορικές εταιρείες που χρησιμοποιούσαν το αεροδρόμιο αυτό. Ως εκ τούτου, αυτές οι χρεώσεις δεν ήταν επιλεκτικές και δεν ενείχαν κρατική ενίσχυση προς τις αεροπορικές εταιρείες, γε-

γονός που επιβεβαιώθηκε και από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 21ης Δεκεμβρίου 2016 (Υπόθεση C-524/14 P).

Τέλος, η Επιτροπή κατέληξε ότι οι όροι της συμφωνίας αναφορικά με τις χρεώσεις του αεροδρομίου και τις ρυθμίσεις μάρκετινγκ, η οποία συνάφθηκε το 2000 μεταξύ του αεροδρομίου του Lübeck και της Ryanair, θα γίνονταν αποδεκτοί από οποιονδήποτε διαχειριστή αποσκοπεί στο κέρδος και, άρα, δεν εμπεριείχαν στοιχεία κρατικών ενισχύσεων. Οι συμφωνίες που συνάφθηκαν το 2010 μεταξύ του αεροδρομίου του Lübeck και της εν λόγω αεροπορικής εταιρείας θα εξεταστούν σε επόμενο στάδιο.

http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-17-231_en.htm

Το αεροδρόμιο του Lübeck Blankensee είναι ένα μικρό, περιφερειακό αεροδρόμιο στη Βόρεια Γερμανία, ευρισκόμενο σε απόσταση 78 χλμ. από το Αμβούργο. Κατόπιν της ολοκλήρωσης της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή κατέληξε ότι η επαναπρόκτηση από τον Δήμο του Lübeck της πλειοψηφίας των μετοχών στο αεροδρόμιο από την Infratil Ltd., μία εταιρεία επενδύσεων σε υποδομές με έδρα τη Νέα Ζηλανδία, έλαβε χώ-

Παράταση ρουμανικού καθεστώτος ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων – SA.46974

Ρουμανία - καθεστώς βραχυπρόθεσμης ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων - παράταση - Ανακοίνωση της Επιτροπής για τη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξα-

γωγικών πιστώσεων του 2012 - ύπαρξη κενού στην αγορά για μεμονωμένες εξαγωγικές συναλλαγές και για κινδύνους MME με μικτό κύκλο εργασιών εξαγωγών

Η Επιτροπή έκρινε ότι η παράταση του ρουμανικού καθεστώτος βραχυπρόθεσμης ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων συνάδει με την Ανακοίνωση της Επιτρο-

πής του 2012 για τη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή κατέληξε ότι το είδος της ασφαλιστικής κάλυψης που παρέχεται από το υπό κρίση καθεστώς προς τους εξαγωγείς που είναι εγκατεστημένοι στη Ρουμανία δεν είναι προς το παρόν διαθέσιμο ακόμη στην ιδιωτική αγορά.

Πράγματι, οι ιδιώτες ασφαλιστές παρέχουν στους εξαγωγείς διάφορα ασφαλιστικά προϊόντα, προκειμένου να καλυφθεί ο κίνδυνος της στάσης πληρωμών από ξένους αγοραστές. Εντούτοις,

τέτοια προϊόντα δεν είναι διαθέσιμα για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που έχουν μικρό κύκλο εργασιών εξαγωγών, αλλά ούτε και για μεμονωμένες εξαγωγικές συναλλαγές (λ.χ. για κάθε συναλλαγή ξεχωριστά, σε αντίθεση με την ασφάλιση του όλου εξαγωγικού χαρτοφυλακίου μιας εταιρείας). Αυτό συμβαίνει, επειδή οι ιδιώτες ασφαλιστές δεν ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για αυτού του τύπου τις συναλλαγές.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, το υπό κρίση ρουμανικό καθεστώς επιτρέπει στο

κράτος να καλύψει τους κινδύνους των μεμονωμένων εξαγωγικών συναλλαγών και τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ με μικρό κύκλο εργασιών εξαγωγών. Έτσι, το καθεστώς αυτό, το οποίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή αρχικά τον Αύγουστο του 2014, παρατάθηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2020.

http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-17-246_en.htm

Παραπομπή της Ισπανίας στο ΔΕΕ λόγω μη εκτέλεσης απόφασης ανάκτησης

Ισπανία - παραβίαση της αρχής τεχνολογικής ουδετερότητας - διακρίσεις σε επίγεια κανάλια - αδυναμία ανάκτησης ενισχύσεων - κανάλια επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης - μη αναστολή τρεχουσών πληρωμών

Τον Οκτώβριο του 2014 και τον Ιούνιο του 2013, η Επιτροπή εξέδωσε δύο αποφάσεις που κήρυτταν ασυμβίβαστες τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από τις ισπανικές αρχές για τη χρηματοδότηση της μετάβασης από την αναλογική στην επίγεια ψηφιακή τηλεόραση (ΕΨΤ) στις απομακρυσμένες περιοχές τόσο της Castille-la-Mancha όσο και της υπόλοιπης Ισπανίας, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας, οι επίμαχες ενισχύσεις θα έπρεπε να είναι δυνατόν να χορηγηθούν σε όλες αδιακρίτως τις πλατφόρμες αναμετάδοσης, περιλαμβανομένης της επίγειας, της δορυφορικής, της καλωδια-

κής και της διαδικτυακής. Ωστόσο, οι εν λόγω ενισχύσεις είχαν σχεδιαστεί έτσι, ώστε να ευνοούν μόνον την επίγεια ψηφιακή τεχνολογία, κατά παράβαση της αρχής αυτής. Περαιτέρω, εισήγαγαν διακρίσεις και σε ό,τι αφορά τα επίγεια κανάλια, ώστε κάποια εξ αυτών να απολαμβάνουν επιλεκτικό πλεονέκτημα σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους. Οι περιορισμοί αυτοί μπορεί να στερήσαν από τους καταναλωτές πιθανά πλεονεκτήματα, όπως την ύπαρξη πληθώρας επιλογών ή τις χαμηλότερες τιμές. Για τον λόγο αυτόν, οι αποφάσεις της Επιτροπής επέβαλαν την ανάκτηση των ενισχύσεων αυτών από τις ισπανικές αρχές.

Παρά το γεγονός ότι πέρασαν περισσότερα από τριάντα χρόνια από την έκδοση της πρώτης χρονικά απόφασης και περισσότερα από δύο από την έκδοση της δεύτερης, οι ισπανικές αρχές ανέκτησαν μόνον ένα

μικρό ποσοστό των ενισχύσεων (περίπου το 2% του εκτιμώμενου ποσού σύμφωνα με την πρώτη απόφαση και κανένα ποσό με βάση τη δεύτερη απόφαση). Ακόμη, οι ισπανικές αρχές εξακολουθούν να χρηματοδοτούν τη λειτουργία και τη συντήρηση τμημάτων του δικτύου ΕΨΤ, κατά παράβαση των εν λόγω αποφάσεων.

Εξαιτίας της καθυστέρησης στην εκτέλεση των αποφάσεων, εξακολουθούν να παρατηρούνται στρεβλώσεις στη σχετική αγορά, ενώ την Επιτροπή απασχολεί ιδιαίτερα και το γεγονός ότι οι ισπανικές αρχές εξακολουθούν να χορηγούν τις ενισχύσεις που κρίθηκαν παράνομες και ασυμβίβαστες. Για τον λόγο αυτόν, αποφάσισε να παραπέμψει την Ισπανία στο Δικαστήριο, κατ' άρθρο 108 § 2 β' ΣΛΕΕ.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ακόμη, ότι, το 2015, το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέρριψε και

τις επτά προσφυγές ακυρώσεως κατά της απόφασης ανάκτησης της Επιτροπής του 2013 και εκκρεμούν εφέσεις κατά των αποφάσεων αυτών του ΓεΔΕΕ ενώπιον του ΔΕΕ. Παράλληλα, στις 15 Δεκεμβρίου 2016,

το ΓεΔΕΕ απέρριψε και τις προσφυγές ακυρώσεως κατά της απόφασης ανάκτησης της Επιτροπής του 2014. Σε κάθε περίπτωση, οι ασκηθείσες από τις ισπανικές αρχές προσφυγές ακυρώσεως δεν αναστέλλουν

την υποχρέωση των ισπανικών αρχών να εκτελέσουν τις δύο αποφάσεις της Επιτροπής.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-37_en.htm

Έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης γαλλικής προβληματικής εταιρείας – SA.44727

Γαλλία - σχέδιο αναδιάρθρωσης προβληματικής εταιρείας - εισφορά κεφαλαίου - μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα - Κατευθυντήριες Γραμμές για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων του 2014

Τον Απρίλιο του 2016, οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή σχέδιο αναδιάρθρωσης για την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας του ομίλου Areva, που προβλέπει, μεταξύ άλλων, την εκποίηση της δραστηριότητας της σχετικής με τον πυρηνικό αντιδραστήρα και, παράλληλα, την επικέντρωση των εργασιών του ομίλου στις ανάντη και κατάντη δραστηριότητες και υπηρεσίες που σχετίζονται με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ουράνιο σε πυρηνικούς αντιδραστήρες. Οι γαλλικές αρχές θα ενισχύουν τον όμιλο, προβαίνοντας σε εισφορά κεφαλαίου, ύψους € 4,5 δις.

Η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας τον Ιούλιο του 2016, προκειμένου να διαπιστώσει εάν η σχεδιαζόμενη εισφορά κεφαλαίου προκαλεί υπέρμετρες στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή εξέτασε εάν οι

προβλέψεις του σχεδίου αναδιάρθρωσης του ομίλου Areva ήταν ρεαλιστικές, προκειμένου να διασφαλισθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα χωρίς την παροχή άλλων ενισχύσεων και κατέληξε ότι η απόσυρση του ομίλου από τη δραστηριότητα του πυρηνικού αντιδραστήρα θα του επιτρέψει να επικεντρωθεί στις περισσότερο επικερδείς δραστηριότητές της.

Η πλήρης εκποίηση της δραστηριότητας που σχετίζεται με τον πυρηνικό αντιδραστήρα θα περιορίσει αισθητά την παρουσία του ομίλου στον πυρηνικό τομέα και έτσι θα περιορίσει τις στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό που θα επιφέρει η χορήγηση της κρατικής ενίσχυσης. Επιπλέον, η αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας του ομίλου Areva θα συμβάλει και στην προστασία της ασφάλειας ανεφοδιασμού ουρανού στην Ευρώπη.

Η Επιτροπή έκρινε, επίσης, ότι ένα σημαντικό τμήμα του κόστους αναδιάρθρωσης θα χρηματοδοτηθεί από τα έσοδα που θα προκύψουν από τις σχεδιαζόμενες εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβανομένης της εκποίησης της δραστηριότητας του αντιδραστήρα (New Areva NP) στην κατεστημένη εταιρεία-πάροχο ενέργειας

στη Γαλλία, την EDF. Η σχεδιαζόμενη εκποίηση υπόκειται στον προληπτικό έλεγχο των συγκεντρώσεων εκ μέρους της Επιτροπής, ενώ εξαρτάται και από τα θετικά αποτελέσματα των ελέγχων που γίνονται στη δεξαμενή του πυρηνικού αντιδραστήρα Flamanville III, ο οποίος τροφοδοτείται από τον όμιλο, κατ' εντολή της Γαλλικής Αρχής Πυρηνικής Ασφάλειας. Συνεπώς, η σχεδιαζόμενη εισφορά κεφαλαίου δεν θα λάβει χώρα μέχρι την ολοκλήρωση των ελέγχων αυτών. Για τον λόγο αυτόν, εξάλλου, η Επιτροπή ενέκρινε τη χορήγηση ενός δανείου από το κράτος προς τον όμιλο, ύψους € 3,3 δις, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες του ομίλου για ρευστότητα μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία εισφοράς κεφαλαίου.

Οι γαλλικές αρχές θα υποβάλλουν στην Επιτροπή εκθέσεις προόδου ανά τακτά χρονικά διαστήματα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης εφαρμόζεται πλήρως και σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση της Επιτροπής, μέχρι να ολοκληρωθεί η περίοδος αναδιάρθρωσης του ομίλου, το 2019.

Ως εκ τούτων, η Επιτροπή κατέληξε ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης του ομίλου

Areva συνάδει με τις Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων του 2014, υπό την προϋπόθεση της επιτυχούς εκποίησης της δραστηριότητας που σχετίζεται με τον πυρηνικό αντιδραστήρα του ομίλου.

ρήσεων του 2014, υπό την προϋπόθεση της επιτυχούς εκποίησης της δραστηριότητας που σχετίζεται με τον πυρηνικό αντιδραστήρα του ομίλου.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-36_en.htm

Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ για κρατικές ενισχύσεις

ΔΕΕ C-606/14 P, 01.02.2017, Portovesme Srl/Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Λέξεις κλειδιά

Κρατικές ενισχύσεις – καθεστώς προτιμησιακού τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας σε βιομηχανίες – λειτουργικές περιφερειακές ενισχύσεις – ασυμβίβαστη κρατική ενίσχυση

Νομικό ζήτημα

Η λειτουργική ενίσχυση που χορηγείται σε μία επιχείρηση μέσω προτιμησιακού τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας δεν κρίθηκε συμβατή, επειδή δεν αποδείχθηκε η συνεισφορά της στην περι-

φερειακή ανάπτυξη ούτε ο φθίνων χαρακτήρας της, αλλά ούτε και ότι αυτή υπολογίσθηκε κατά τρόπο που να αντισταθμίζει τα περιφερειακά μειονεκτήματα.

ΓεΔΕΕ T-92/11 RENV, 18.01.2017, Jorgen Andersen/Ευρωπαϊκή Επιτροπή κ.ά.

Λέξεις κλειδιά

ΥΓΟΣ – σιδηροδρομικές μεταφορές – ενίσχυση από τις δανικές αρχές προς τη DSB – συμβάσεις για παροχή ΥΓΟΣ για επιβατικές σιδη-

ροδρομικές μεταφορές – συμβατή ενίσχυση υπό προϋποθέσεις

Νομικό ζήτημα

Ένα κράτος μέλος δύναται να αναθέσει την παροχή μιας σιδηροδρομικής υπηρεσίας σε μία περιοχή ως ΥΓΟΣ, ακόμη και στην περίπτωση που υφίστανται λεωφορειακές υπηρεσίες στην ίδια περιοχή, εφόσον το κράτος θεωρεί ότι ο τρόπος λειτουργίας της αγοράς υπηρεσιών μεταφοράς μόνο με οδικά μέσα δεν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, όπως το ίδιο το ορίζει.

Η Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ) λειτουργεί από την 01.01.2002 στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί γνωμοδοτική δομή, που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, στο Υπουργείο Οικονομικών αλλά και σε όλους τους δημόσιους φορείς νομική υποστήριξη, προκειμένου οι κρατι-

κές ενισχύσεις που αυτοί χορηγούν να είναι νόμιμες και σύμφωνες με το ενωσιακό δίκαιο. Ως εξειδικευμένη συμβουλευτική δομή συμβάλλει στην τήρηση εκ μέρους της Ελλάδας των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό σύστημα ελέγχου, με απώτερο στόχο να αποτρέπεται ο κίνδυνος επιστροφής των παράνομων ενισχύσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

ΕΕΕυρΔ

**ελληνική επιθεώρηση
ευρωπαϊκού δικαίου**
revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

3/2016
Τόμος 36
Ιούλιος - Σεπτέμβριος

Άρθρα
Δ. Σκιαδάς
Ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως θεσμού ελέγχου της δημιουργίας και εξέλιξης του δημόσιου χρέους: Μία νέα πρόταση
Β. Τσανίδης
Προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις
Σ. Μαυρίδης
Η δικονομική αυτονομία των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου: Οι δικονομικές Οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ - ΓεΔΕΕ (Ιούνιος - Αύγουστος 2016)
- ΕΔΔΑ (Μάρτιος - Μάιος 2016)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Κατάργηση απαλλαγής ΦΠΑ επί δικηγορικών υπηρεσιών
- Απαλλαγή ημεδαπών από φόρο κληρονομίας πρώτης κατοικίας
- Κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή αντισταθμιστικής αποζημίωσης σε αγρότες
- Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας και εξωσυμβατική ευθύνη της ΕΕ
- Εμπόδια στην υποβολή προδικαστικού ερωτήματος
- Απαγόρευση διαμονής πολίτη τρίτης χώρας σε κράτος μέλος ιθαγένειας του τέκνου του
- Ένδικο μέσα ενόπιον του ΣτΕ και το δικαίωμα δίκαιης δίκης
- Κρατική ενίσχυση στην ΑΤΕ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημόσιων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ)

Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 486947, Fax: 2310 476105
e-mail: moke@cieel.gr
<http://moke.cieel.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη